

Profesionālās pilnveides semināra „Darba vides riska faktori lauksaimniecības nozarē”

Jelgava, LLU

2015.gada 30.novembrī

DROŠS DARBS AR TEHNIKU

TRĪS PIEEJAS

TRAGISKA

NEITRĀLA

POZITĪVA

KĀ TAD TĀ? KĀPĒC ES?

Un tikai TĀDA NIEKA dēļ ???

DARBA AIZSARDZĪBAS PAMATJĒGA

- Neviens nav pasargāts no nelaimes gadījumiem
- nopietni nelaimes gadījumi notiek visur un salīdzinoši bieži
- Nelaimes gadījumi notiek cilvēka un mašīnas kļūdainas mijiedarbības rezultātā
- Traktora vai lauksaimniecības mašīnas nepareiza pielietošana ir vēl viens cēlonis smagiem nelaimes gadījumiem
- Neviena lauksaimniecības mašīna nav absolūti droša
- Traktori ir jaudīga tehnika, un ar tiem jārīkojas īpaši uzmanīgi
- Katrs trešais negadījums ir saistīts ar kritieniem
- Bērni nekad nevar būt pilnīgā drošībā, ja tuvumā darbojas lauksaimniecības mašīnas vai traktori. Īpaši bīstami ir, ja bērni ir kā līdzbraucēji piekabēs vai uz traktora
- Mūsu nākotne ir atkarīga no mūsu drošības šodien un ikdienā vispār

Bojāgājušo statistika Apvienotajā Karalistē

<http://www.hse.gov.uk/agriculture/hsagriculture.htm>

- transports (sabraukti vai nospiesti apgāžoties) - 24% no visiem gadījumiem.
- krišana no augstuma (caur jumtiem, no kokiem u.c.) - 17%.
- nospiesti ar krītošiem vai kustošiem objektiem (ķīpas, koki u.c.) - 15%.
- nosmakšana / noslīkšana - 10%
- saskare ar lauksaimniecības dzīvniekiem - 10%
- saskare ar lauksaimniecības tehniku - 8%
- iesprostoti kaut kam sabrūkot vai apgāžoties - 7%
- saskare ar elektrību - 5%

Organize ▾ Share with ▾ Burn New folder

★ Favorites

- Desktop
- Downloads
- Dropbox
- Recent Places

Libraries

- Documents
- Music
- Pictures
- Videos

Computer

- Local Disk (C:)
- users (\\server) (K:)

Network

Documents library

negadījumi

Name	Date modified	Type	Size
 Apgāžoties kvadraciklam cieš zēns.docx	2015.07.14. 9:21	Microsoft Word D...	44 KB
 Ar traktoru uzbrauc strādniekam un salauz viņam kāju.doc	2013.03.07. 16:31	Microsoft Word 9...	70 KB
 Arvien vairāk cilvēku gūst zāģētas traumas.doc	2015.03.16. 11:21	Microsoft Word 9...	27 KB
 Bārtā vīrietis izkrit no braucoša paštaisīta traktora un pakļūst zem tā.doc	2013.03.25. 10:52	Microsoft Word 9...	56 KB
 Brenguļos vīrietis ar traktoru uzbrauc cilvēkam.docx	2015.07.03. 9:45	Microsoft Word D...	77 KB
 Darba vietā ar traktoru pie sienas piespiests vīrietis.doc	2013.05.23. 18:51	Microsoft Word 9...	75 KB
 Darba vietā vīrietis zaudē trīs pirkstus.doc	2015.03.03. 15:36	Microsoft Word 9...	21 KB
 Darbavietā vīrietim uzkrīt ar pudelēm piepildīts kontainers.doc	2013.03.07. 15:49	Microsoft Word 9...	52 KB
 Daugavpils novadā traktors iegāžas dīķī un noslikst tā vadītājs.doc	2014.07.10. 11:37	Microsoft Word 9...	21 KB
 Durbē traktors sabrauc šoferi un iegāžas grāvī.doc	2014.07.08. 10:52	Microsoft Word 9...	21 KB
 GramCheckPhraseLog.txt	2015.04.07. 12:56	Text Document	71 KB
 Iebraucot dīķī.docx	2015.06.01. 10:31	Microsoft Word D...	20 KB
 Ieraujot jakas piedurkni ripzāģī.docx	2015.04.28. 13:03	Microsoft Word D...	15 KB
 Iereibis vīrietis ar motorzāģi savaino sev seju.doc	2013.11.11. 17:48	Microsoft Word 9...	74 KB
 Jaunietei uz galvas uzkrīt televizors.doc	2013.09.11. 13:11	Microsoft Word 9...	81 KB
 Kāpjot kokā pakaļ kaķim krīt un salauz ribas_ akumulators_ traktors.doc	2013.03.26. 10:36	Microsoft Word 9...	61 KB
 Kārsavā pusaudzis nokrīt no kvadracikla.doc	2014.05.06. 13:53	Microsoft Word 9...	122 KB
 Krišana no augstuma.doc	2013.03.11. 10:32	Microsoft Word 9...	50 KB
 Krišana un traumas ar cirvi.doc	2013.07.15. 10:42	Microsoft Word 9...	24 KB
 Krītošs zars divu metru augstumā iesprosto vīrieti.doc	2015.04.07. 12:57	Microsoft Word 9...	21 KB
 Krītot no 12 metru augstuma.doc	2012.04.10. 10:34	Microsoft Word 9...	50 KB
 Kurzemē vīrietim uzgāžas aizzāģēts koks.doc	2014.11.21. 14:51	Microsoft Word 9...	21 KB
 Latgalē 58 gadus vecs vīrietis nokritis no jumta un guvis smagas traumas.doc	2015.02.11. 13:15	Microsoft Word 9...	23 KB

59 items

Organize ▾ Share with ▾ Burn New folder

★ Favorites

- Desktop
- Downloads
- Dropbox
- Recent Places

Libraries

- Documents
- Music
- Pictures
- Videos

Computer

- Local Disk (C:)
- users (\\server) (K:)

Network

Documents library

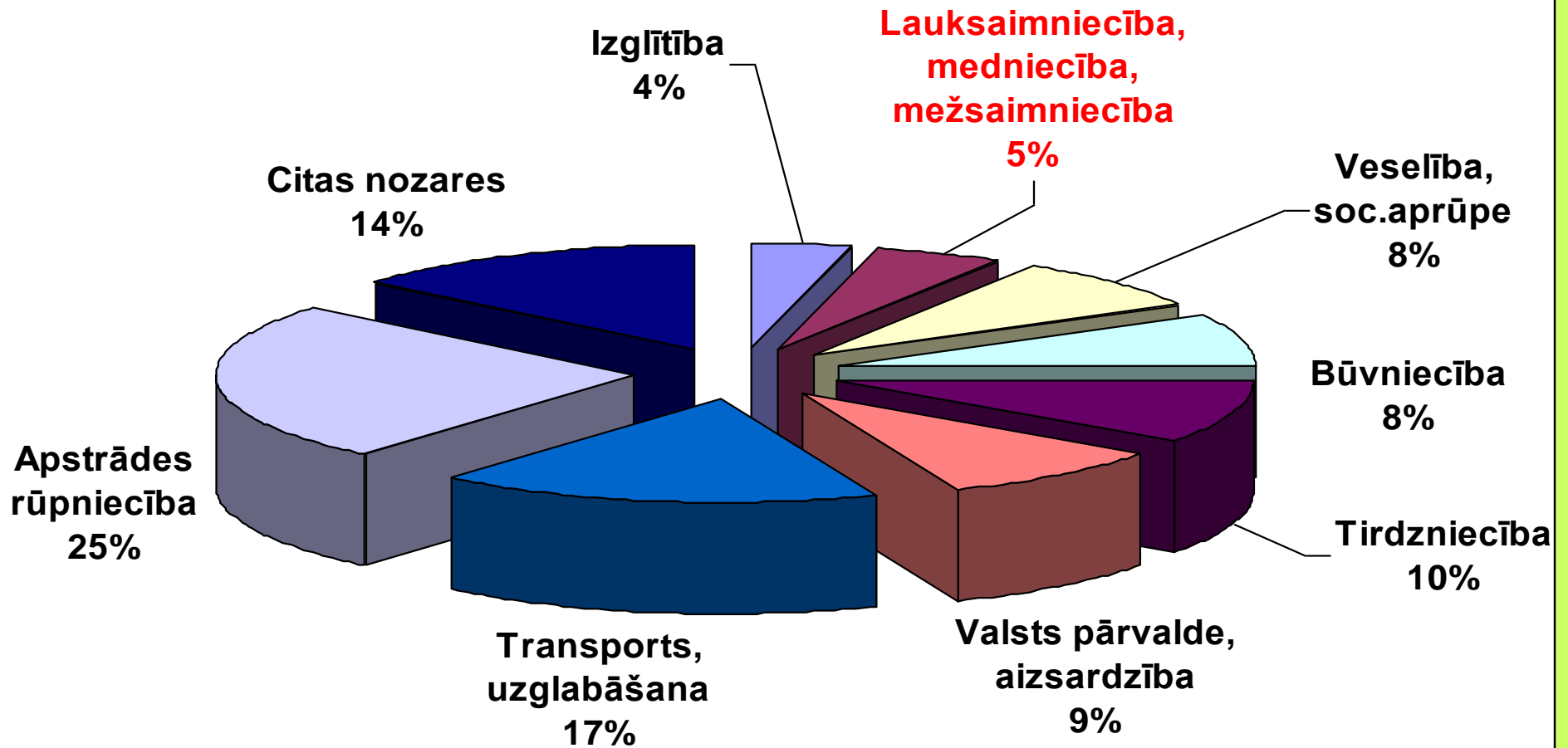
negadījumi

Name	Date modified	Type	Size
 Latgalē auto un zirga pajūga sadursmē iet bojā cilvēks.doc	2014.09.26. 16:06	Microsoft Word 9...	50 KB
 Lizumā pārkraušanas darbu laikā nokritusi dēļu paka nonāvē strādnieku.doc	2012.11.26. 18:16	Microsoft Word 9...	41 KB
 Neveiksmīgi metinot automašīnas benzīna bāku.doc	2014.03.20. 8:59	Microsoft Word 9...	74 KB
 Norauti pirksti.doc	2013.08.14. 16:16	Microsoft Word 9...	97 KB
 Pakļūstot zem kombaina.docx	2015.09.21. 11:04	Microsoft Word D...	46 KB
 Pēc kvadracikla iestūrēšanas kokā iet bojā pusaudze.doc	2012.04.16. 12:30	Microsoft Word 9...	69 KB
 Pēc neveiksmīgas darbošanās ar frēzi vīrietim norauti vairāki pirksti.doc	2015.02.20. 12:49	Microsoft Word 9...	27 KB
 Pērn fiksēti 174 traktortehnikas izraisīti ceļu satiksmes negadījumi.doc	2015.03.27. 14:34	Microsoft Word 9...	28 KB
 Reibumā braukājot ar kvadraciklu.doc	2014.05.16. 10:59	Microsoft Word 9...	75 KB
 Rēzeknē vīrietis iet boja.doc	2012.06.29. 9:48	Microsoft Word 9...	74 KB
 Saldū sabrūkot tranšejai aprot divus vīriešus.doc	2015.02.03. 9:38	Microsoft Word 9...	21 KB
 Saskaroties ar elektrības vadiem aizdegas traktora riepa.docx	2015.09.29. 11:29	Microsoft Word D...	68 KB
 Sieviete nokrīt no ābeles un salauž kāju.docx	2015.10.05. 12:47	Microsoft Word D...	61 KB
 Sieviete konveijerā norauj daļu pirksta.doc	2015.03.18. 12:47	Microsoft Word 9...	22 KB
 Sirmgalvei virsū uzkrīt govs.docx	2015.07.02. 12:25	Microsoft Word D...	64 KB
 Slampes pagastā traktors iekrīt karjerā.docx	2015.10.14. 13:51	Microsoft Word D...	48 KB
 Starp traktoru un arklu iespiež vīrieti.docx	2015.10.26. 16:59	Microsoft Word D...	67 KB
 Strādājot ar zāģi nozāģē pirkstus.doc	2015.01.27. 10:15	Microsoft Word 9...	22 KB
 Svētes pagastā gājis bojā traktorists.doc	2012.09.17. 10:17	Microsoft Word 9...	71 KB
 Traktora un auto sadursmē cieš divi cilvēki.doc	2014.05.27. 17:30	Microsoft Word 9...	79 KB
 Traktorists Saldus novadā sabrauc akmeņu lasītāju.doc	2014.04.30. 9:54	Microsoft Word 9...	76 KB
 Uz bremzēm neuzlikts traktors uzbrauc vadītājam.doc	2013.03.25. 11:32	Microsoft Word 9...	68 KB
 Valkas pusē traktors ieobrauc grāvī.doc	2014.12.10. 10:22	Microsoft Word 9...	28 KB

59 items

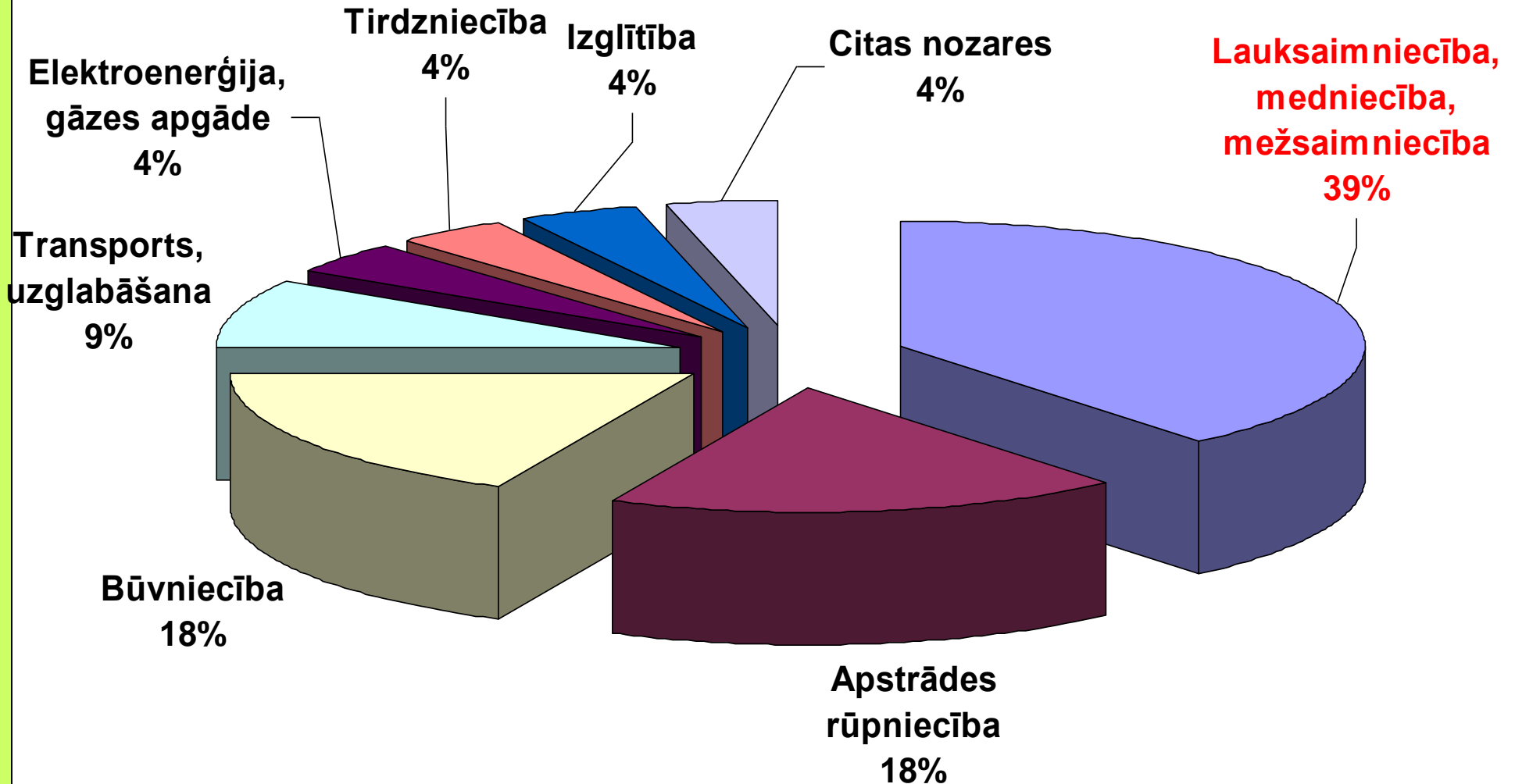
Nelaiemes gadījumi Latvijā 2010- ticami?

Nelaiemes gadījumi Latvijā 2010. gadā (1187), %

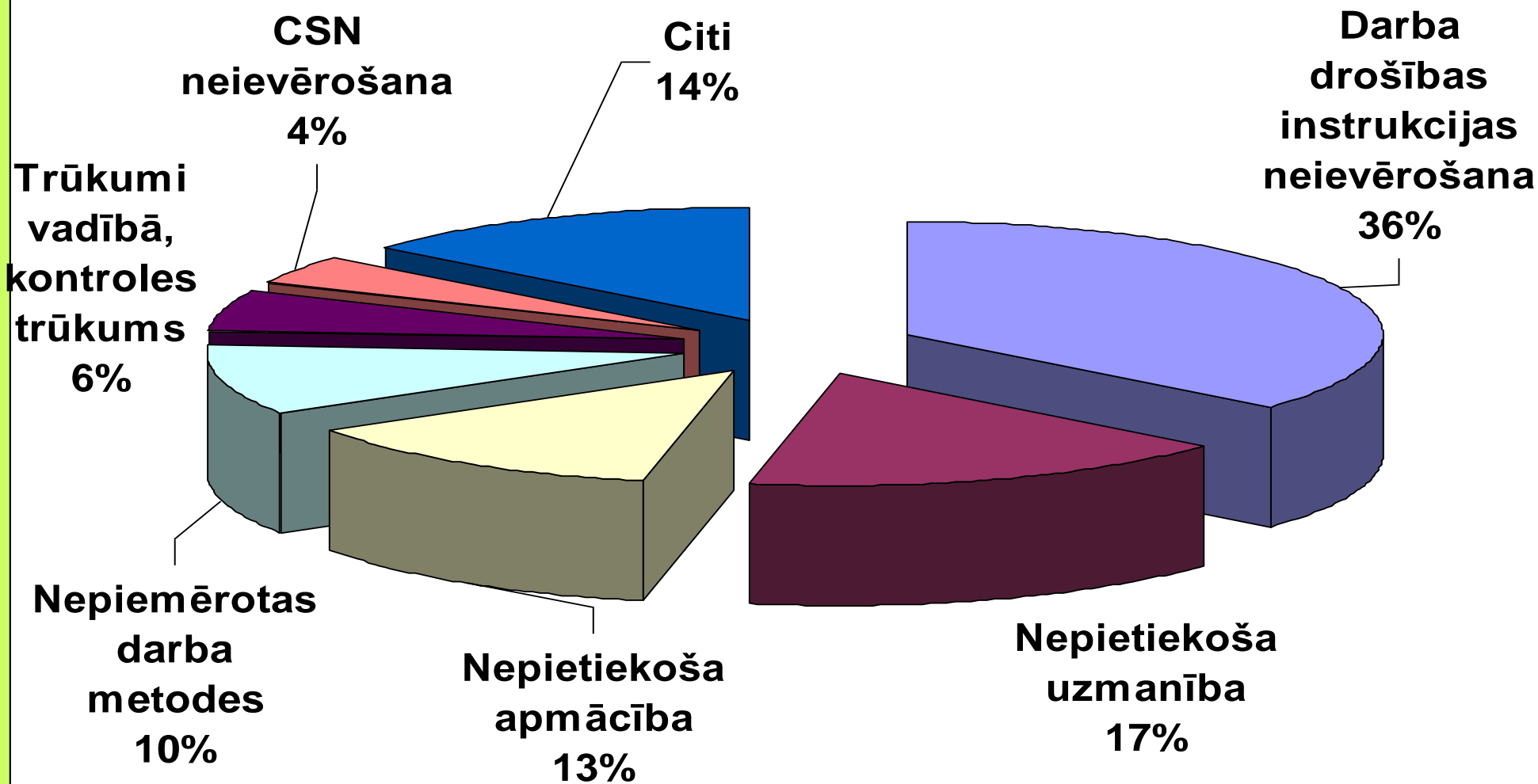
Letālie nelaimes gadījumi Latvijā 2010.gadā

Letālie nelaimes gadījumi Latvijā 2010.gadā (23), %

Nelaiemes gadījumu cēloņi

Nelaiemes gadījumu cēloņi, %

Citi veselības kaitējumi

- **Nāve-** tas izklausās briesmīgi, bet bez tās pastāv arī vairāk vai mazāk bīstami veselības kaitējumi, kas rodas:

- ceļot, nesot un pārvietojot priekšmetus;
 - paslīdot, aizķeroties un krītot;
 - savainojoties ar kustošiem objektiem;
 - krītot no augstuma;
 - saskarsmē ar tehniku;
 - saskarsmē ar dzīvniekiem.
-
- daudzi no cilvēkiem, kam ir darbā iegūti it kā sīki kaitējumi, neiet pie ārsta un ielaiž savas kaites:
 - 80% no darbiniekiem ir kāda muskuļu vai kaulu kaite (sāpoša mugura, locītavas);
 - par vidējo divas reizes lielāks astmas slimnieku skaits;
 - 25% no darbiniekiem ir darba rezultātā iegūti dzirdes traucējumi.

Aizsargapģērbs

- Strādājot ar lauksaimniecības tehniku VIENMĒR lietojiet cieši pieguļošu un ērtu apģērbu. Aizpogājiet visas pogas, aizvelciet ciet rāvēj slēdžus, savelciet siksnas un rūpīgi aizšņorējiet apavus.

- Noteikti lietojiet cepures vai lakatus, īpaši, ja ir gari mati. **NEKĀDAS ŠALLES!!!**

- Ja Jums ir mobilais telefons, noteikti to ņemiet līdz visos gadījumos - tā būs ātrāk paziņot, ja atgadīsies nelaime.

Foto: Andreas Gursky "Rhine"

Kā tad sākt?

- Pirms iedarbiniet traktoru, pārļiecinieties vai jūgvārpsta nav ieslēgta un pārnesumu pārslēgs atrodas neitrālā stāvoklī.
- Iedarbinot traktoru ar starteri, ieslēdziet traktora pārnesumkārbu neitrālā stāvoklī un izspiediet sajūgu.
- Ja ar traktoru vai citu lauksaimniecības tehniku paredzēts pārvietoties pa publiskiem ceļiem, aprīkojiet to atbilstoši CSDD Satiksmes noteikumu prasībām (karodziņi, atstarotāji u.c.)
- Uzturiet traktora vai citas pašgājējmašīnas kabīni tīru un kārtīgu.
- Kāpšļi un rokturi ir domāti Jūsu drošībai- lietojiet tos izkāpjot un iekāpjot kabīnē.
- Iepazīstieties ar vadības svirām un protiet tās pēc vajadzības pielietot.

TRANSPORTS

Ar traktoriem un citām pašgājējmašīnām atļauts braukt tikai personām, kurām ir atbilstošas kategorijas vadītāja apliecība.

TRANSPORTS

- Strādājot slīpos laukos grāvju malās un citās nelīdzenās vietās, uzmanieties lai agregāts neapgāztos.

Man nebija ieslēgtas gabarītugunis...

TRANSPORTS

- Transportēšanas vai darba laikā cilvēkiem **aizliegts sēdēt vai stāvēt uz lauksaimniecības mašīnas vai traktora**. Cilvēkus drīkst pārvadāt tikai traktora kabīnē uz speciāla sēdekļa.

- Strādājot traktorā vai kombainā, tā durvis vienmēr turiet aizvērtas!

TRANSPORTS

Uzkarināmu lauksaimniecības mašīnu sēklas vai darba šķidruma tvertnes vēlams uzpildīt uz lauka, tieši pirms darbu veikšanas. Pārbraucieni transporta stāvoklī ar uzpildītām tvertnēm nav ieteicami, jo tas ievērojami apgrūtina traktora vadīšanu.

TRANSPORTS

Pie stūres lielā māsa: Bija jāpārdzen lopu un lielā māsa izkāpa no traktora atstājot to darbojamies. Trīsgadīgā māsa izdomāja pievienoties lielajai un arī izkāpa no traktora, bet mira no traumām, jo tika uztīta uz neaizsargātas jūgvārpstas.

Pie stūres mamma: Divgadīgs puisītis mira no traumām, ko guva izkrītot pa aizmugurējo logu.

GABARĪTI...

Vienmēr
novērtējiet
patiesos
tehnikas
gabarītus,
neesiet
pārliecināti,
nebrauciet!

DROŠA APSTĀŠANĀS

- Novietojot traktoru stāvvietā, nogaidiet līdz tas pilnībā apstājies, nobremzējiet stāvbremzi, izņemiet no aizdedzes atslēgu, un tikai tad izkāpiet no traktora.
- Nekad neatstājiet traktoru darbojoties, ja paši neesat tuvumā.

APGĀŠANĀS

Dodiet man atbalsta punktu un es pacelšu visu pasauli!
(Paskāls)

VILKŠANA

- Troses vietā izmantojiet tauvu!
- Pa ceļu- cietā sakabe vai labas bremzes un stūre!

SASPIEŠANA

Nestrādājiet zem traktoram uzkarinātas lauksaimniecības mašīnas, pirms traktora riteņi nav nostiprināti pret ripošanu ar atbalstiem un dzinējs apstādināts. Zem lauksaimniecības mašīnas rāmja noteikti jāpaliek stabilus un stingrus atbalstus.

RISINĀJUMS!!!

Un to jūs saucāt par drošu?

Tā būs daudz labāk!

PIEKABINĀŠANA

Piebraucot trektoru lauksaimniecības mašīnas pievienošanai, starp abiem nedrīkst atrasties cilvēki. Ieteicams, lai šo darbu veiktu viens cilvēks, neizkāpjot no kabīnes.

Traktoristu saspieda, kad tas stāvēja uz uzkares un cēla minerālmēslu izklieģētāju

REGULĒŠANA

Nekad neregulējiet vai netīriet mašīnas ar rotējošām darbīgajām daļām kamēr to piedziņa nav izslēgta un rotējošās daļas pilnīgi apstājušās, pretējā gadījumā Jūs riskējat tikt ierauts mašīnā

Darba laikā...

- Nekad nesēdriet uz lauksaimniecības mašīnām, ne darba, ne transporta laikā - ne uz kādām, nekad!!!
- Siena vezumi un kombaina bunkurs nav izņēmums! Nekad!
- Ja nu vienīgi izņemot šādu gadījumu...

Un tagad man vajag pakāpties...

Vai tiešām neapgāzīsies?

Varbūt tā ir drošāk?

Nē, visdrošāk ir tā! Un mugura arī nesāp...

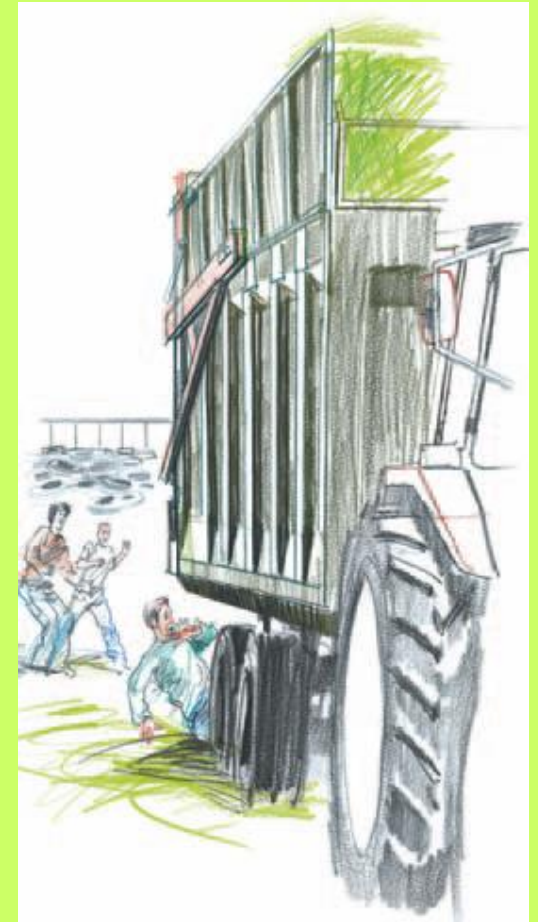
JŪGVĀRPSTA

Pievienojot lauksaimniecības mašīnas kardānvārpstu traktora jūgvārpstai, pārlicinieties lai kardānvārpstai būtu aizsargapvalks. Pie tam aizsargapvalkam jābūt nofiksētam pret rotēšanu. Ja nav aizsargapvalka, vai tas ir bojāts, **strādāt kategoriski aizliegts.**

KUSTĪBAS VIRZIENA MAIŅA

- Pirms uzkarināmas lauksaimniecības mašīnas pacelšanas transporta stāvoklī, pirms kustības sākšanas, kā arī pirms braukšanas atpakaļgaitā pārliedzinieties, vai netiek apdraudēti cilvēki vai dzīvnieki.
- Izmantojiet atpakaļskata spoguļus!

KVADRACILKI

- Piecgadīgs puika sēdēja tēvam klēpī, viņam braucot ar kvadracilku pa stāvu nogāzi. Kvadracikla ritenis trāpīja bedrē un abi smagi krita. Tēvs iztika ar vairākām šuvēm, bet dēlam konstatēja galvaskausa lūzumu. Nevienam no viņiem nebija ķiveres.
- Gadījums ar noslīkušu puisi

Uzmanieties, kas notiek aizmugurē!

Darba laikā raugieties, lai darbības zonā nenokļūtu cilvēki un dzīvnieki.

Piecgadīgs zēns nomira, pakļūstot zem atpakaļgaitā braucoša traktora piekabes. Viņš spēlējās pagalmā kopā ar citiem bērniem, bet no turienes aizgāja un traktorists neievēroja pienākušo zēnu, lai arī bija ļoti uzmanīgs un skatījās spoguļos.

UGUNS

Turiet pie rokas
uzpildītu
ugunsdzēsamo
aparātu un aptieciņu.

Pirms degvielas
iepildīšanas, nogaidiet
līdz motors atdziest.

Iepildot degvielu,
nesmēķējiet un
nelietojiet atklātu
uguni.

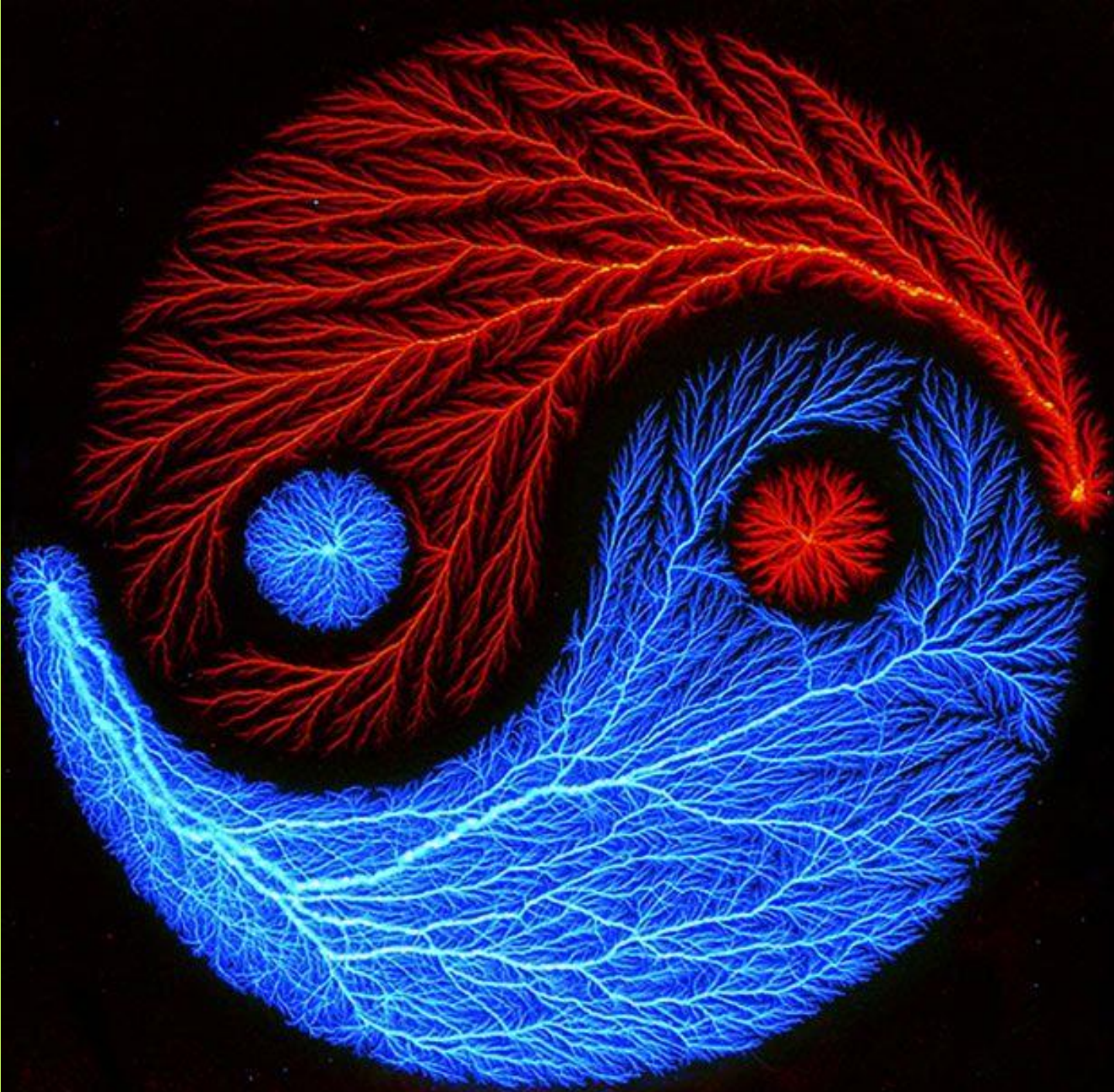

Ja degviela nejauši aizdegas nekad
nedzēsiet to ar ūdeni! Ugunsgrēks
jālikvidē ar ķīmisko ugunsdzēsamo
aparātu, smiltīm, augsni vai arī
jānoslāpē ar citiem līdzekļiem.

Kāpšana un krišana

17-gadīgs jaunielis palīdzēja saimniekam tīrīt jumta notekas, tad ieradās 13 gadus vecais saimnieka dēls, uzkāpa uz jumta un devās apskatīt, ko 17-gadīgais dara. Ejot pa jumtu, saimnieka dēls izkrita tam cauri un nositās, atsitoties pret šķūņa betona grīdu

Vai šeit viss izskatās droši?

Pakāpsimies vēl mazliet...

Un tagad vēl mazdrusciņ...

Divi paziņas, divi gadījumi- nekā priecīga

Cirvis un zāģis- kas tad ar tiem nemāk strādāt?

- Zemgalē 51 gadu vecs vīrietis, skaldot malku, ar cirvja resno galu trāpījis sev pa seju, gūstot degunu kaula lūzumu un sejas traumu.
- Arī Kurzemē kāds 50 gadus vecs vīrietis, darbojoties ar cirvi, guvis smagu sejas traumu.

Sargiet galvu!

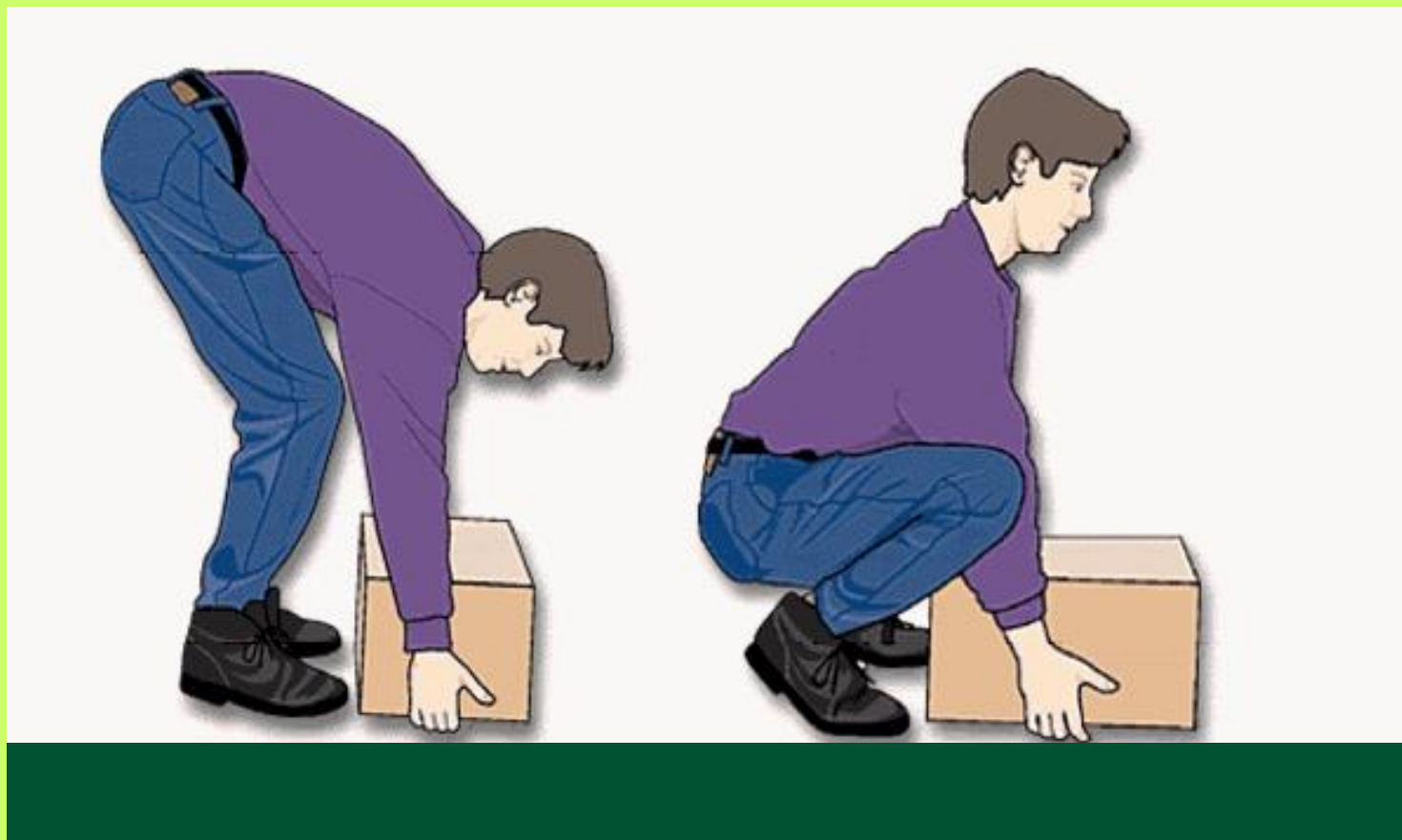

- Ķiveres ir domātas ne tikai, lai pasargātu no krītošiem priekšmetiem, bet arī, lai netraumētu galvu citos veidos...

Smagumu pārvietošana

- Tipiskākie lauksaimniecībā nodarbināto cilvēku veselības traucējumi ir muguras, kakla un locekļu traumas. Gandrīz 80% no lauksaimniecībā nodarbinātajiem sirgst ar kādu no šīm kaitēm, bet daļa no tiem ir kļuvuši par invalīdiem. Daudzas no šīm traumām radušās nepareizas smagumu pārvietošanas ietekmē. Smagumu pārvietošanai ir dažādi paveidi- celšana, nolikšana, grūšana, vilkšana, nešana, stutēšana un citi.
- Traumas ne vienmēr rodas no pārmērīgas kāda priekšmeta masas, svarīgi ir arī šādi faktori:
 - lielums, forma un satveršanas ērtums;
 - veids kādā jūs pārvieojat smagumu un kur jums tas jāuzceļ vai jānoliek;
 - cik bieži jums jādara šis darbs.

Smagumu celšana

Nepareizi

Pareizi

Pareizā attieksme pret savu augumu

Ikdienas prakse

- Ja vien iespējams, ceļšanai vai pārbīdīšanai izmantojiet sviras, piemēram, pavisam vienkāršu lauzni vai koka gabalu.
- Savu darba vietu mēģiniet iekārtot tā, ka jums nav ilgi jāuzturas stāvoklī, kad mugura pilnīgi saliekta. Izmantojiet dažādas platformas.
- Novietojot uzkarināmas lauksaimniecības mašīnas glabāšanai, izmantojiet atbilstošus un drošus paliktņus, lai nākošo reizi uzkarinot mašīnu tas būtu izdarāms pēc iespējas ērtāk.
- Izmantojiet traktora uzkares sistēmas ar „ātro” sakabi.
- Izvēlaties viengabala priekšējos atsvarus.
- **Ja nodarbojaties ar savas tehnikas remontu, noteikti iegādājieties vai izgatavojiet traktora riteņu pārvietošanas un pacelšanas ierīci.**
- Ja vien iespējams izmantojiet mehāniski pārvietojamos 500kg maisus 50kg maisu vietā.
- **Ja iespējams 50kg maisus kraujiet uz paletēm un tad mehāniski pārvietojiet, paceļot paleti ērtā augstumā, lai pašiem nav tas jādara ar rokām.**

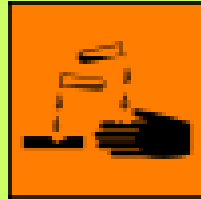
Augu aizsardzības līdzekļi (AAL)

PIKTOGRAMMAS

Kaitīgs

Kodīgs

Indīgs

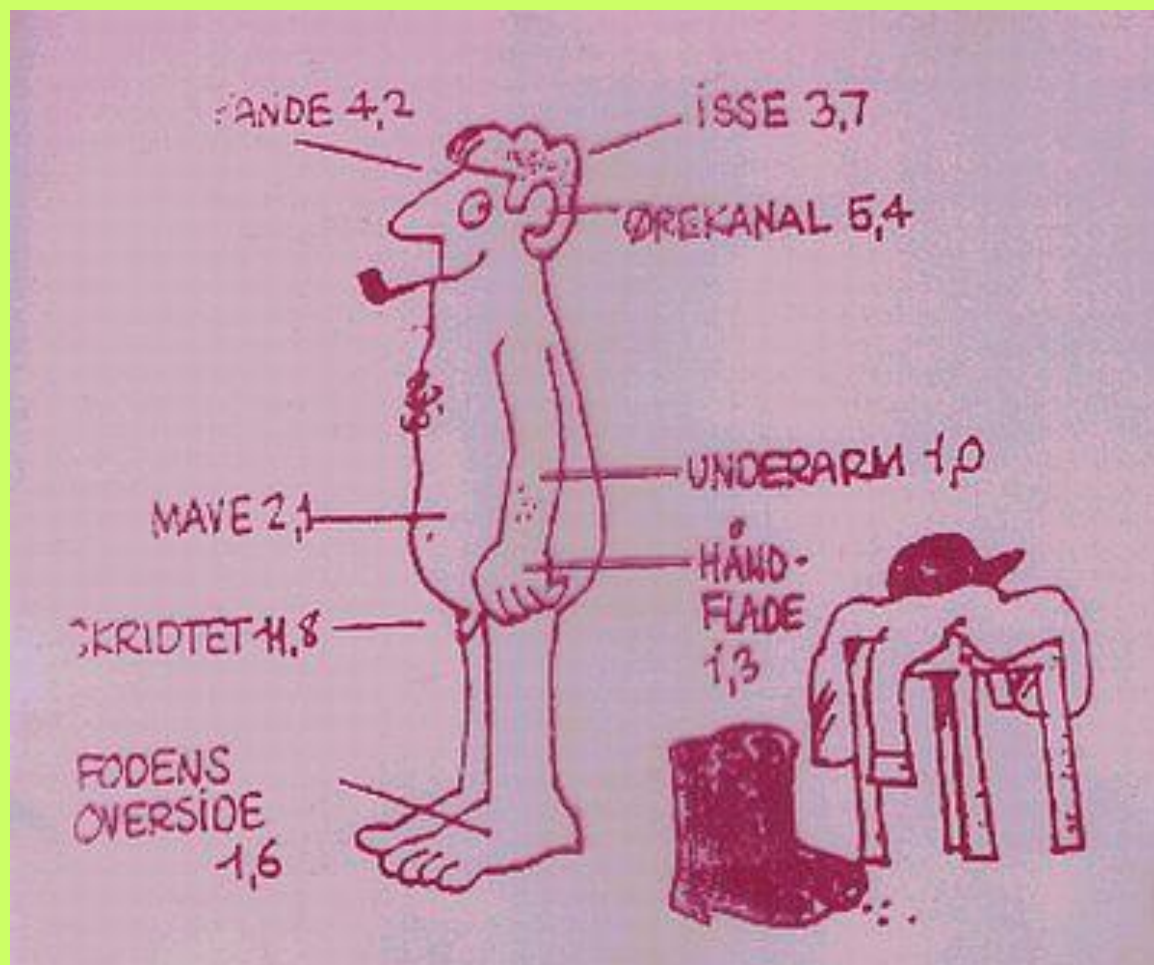
Uzliesmojošs

Sprādzienbīstams

AAL ietekme uz dažādām ķermeņa daļām

Dažādas pieejas

Plika galva- tukša galva...

Darba drošības līdzekļi

- Cimdi, kas regulāri jāmaina
- Uzsvārcis
- Aizsargmaska acīm
- Zābaki
- Respirātors A_2P_3
- Ogles filtrs traktora ventilācijas sistēmā

SARGIET ACIS UN SEJU!

Alternatīvs variants...

Parasti jau mums
šķiet, ka
uzmanīsimies un
savās acīs neko
neiešķiedīsim,
tomēr arī “slotas
kāts reizi gadā
izšauj” ...

AAL GLABĀŠANA

- aizslēdzamā metāla kastē

IEPAKOJUMS...

- Tā mēs rūpējamies par gruntsūdeņiem

- Izgāztuve pašu kūtspakaļā

**Vienmēr ir gan tumši mākoņi, gan arī
saules stari...**

Ko vēlamies ieraudzīt tieši mēs katrs?

ESAM TIKUŠI LĪDZ GALAM!

Prezentācijā izmantoti attēli no dažādām interneta vietnēm

DROŠU MĀJUPCEĻU!

Mehanizācijas eksperts
LLKC Inženiertehniskās nodaļas vadītājs
Jānis Kažotnieks
+371 26 66 06 76
janis.kazotnieks@llkc.lv